

**Satversmes tiesa vēršas Eiropas Savienības Tiesā
saistībā ar dabasgāzes lietotāju pieslēgšanos dabasgāzes apgādes sistēmai un
aptur tiesvedību lietā**

Satversmes tiesa 2020. gada 11. jūnijā ir pieņēmusi lēmumu par jautājumu uzdošanu Eiropas Savienības Tiesai (turpmāk – EST) prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai lietā Nr. 2019-28-0103 “Par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 2019. gada 18. aprīļa lēmuma Nr. 1/7 “Dabasgāzes pārvades sistēmas pieslēguma noteikumi biometāna ražotājiem, sašķidrinātās dabasgāzes sistēmas operatoriem un dabasgāzes lietotājiem” atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1., 64., 89. pantam un 105. panta pirmajam teikumam, kā arī Enerģētikas likuma 45. panta septītajai daļai un 84.¹ panta pirmajai daļai un Enerģētikas likuma 84.¹ panta pirmās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 64. pantam”.

Satversmes tiesa konstatēja, ka lietā pastāv šaubas par to, vai Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija direktīvas 2009/73/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu un par direktīvas 2003/55/EK atcelšanu (turpmāk – Direktīva 2009/73/EK) normas nosaka dalībvalstīm pienākumus attiecībā uz tāda tiesiskā regulējuma pieņemšanu, atbilstoši kuram dabasgāzes lietotājs drīkst izvēlēties, vai tas vēlas pieslēgties dabasgāzes sadales sistēmai vai tieši dabasgāzes pārvades sistēmai.

Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. panta pirmā daļa noteic, ka EST kompetencē ir sniegt prejudiciālus nolēmumus par līgumu interpretāciju, kā arī Eiropas Savienības iestāžu vai struktūru tiesību aktu spēkā esamību un interpretāciju. Atbilstoši šā panta otrajai un trešajai daļai arī Satversmes tiesai ir tiesības, bet atsevišķos gadījumos – pienākums vērsties EST.

Izskatāmajā lietā Satversmes tiesa ir konstatējusi nepieciešamību uzdot EST jautājumus prejudiciāla nolēmuma pieņemšanai par Direktīvas 2009/73/EK normu interpretāciju. Satversmes tiesa nolēma uzdot EST šādus jautājumus:

1. Vai Direktīvas 2009/73/EK 23. pants un 32. panta 1. punkts ir interpretējami tādējādi, ka dalībvalstīm jāpieņem tāds tiesiskais regulējums, kas paredzētu, pirmkārt, to, ka ikviens tiešais lietotājs var izvēlēties, kura veida sistēmai – pārvades vai sadales sistēmai – tas pieslēgsies, un, otrkārt, to, ka sistēmas operatoram ir pienākums tam atļaut pieslēgties attiecīgajai sistēmai?

2. Vai Direktīvas 2009/73/EK 23. pants ir interpretējams tādējādi, ka dalībvalstīm ir noteikts pienākums pieņemt tādu tiesisko regulējumu, atbilstoši kuram dabasgāzes pārvades sistēmai drīkst pieslēgties tikai tas tiešais lietotājs, kas nav mājsaimniecības lietotājs (proti, tikai rūpnieciskais lietotājs)?

3. Vai Direktīvas 2009/73/EK 23. pants un jo īpaši jēdziens “jauns rūpnieciskais lietotājs” ir interpretējami tādējādi, ka šajā pantā dalībvalstīm ir noteikts pienākums pieņemt tādu tiesisko regulējumu, atbilstoši kuram dabasgāzes pārvades sistēmai drīkst pieslēgties tikai tas tiešais lietotājs, kas nav mājsaimniecības lietotājs (proti, tikai rūpnieciskais lietotājs) un kas iepriekš nav bijis pieslēgts sadales sistēmai?

4. Vai Direktīvas 2009/73/EK 2. panta 3. punkts un 23. pants ir interpretējami tādējādi, ka ar tiem ir pretrunā tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums, atbilstoši kuram dabasgāzes pārvade ietver dabasgāzes transportēšanu tieši uz tiešā lietotāja dabasgāzes apgādes sistēmu?

Satversmes tiesa lēma apturēt tiesvedību lietā līdz brīdim, kad stājas spēkā EST nolēmums.

Lēmuma teksts ir pieejams Satversmes tiesas mājaslapā:

http://www.satv.tiesa.gov.lv/web/viewer.html?file=/wp-content/uploads/2019/11/11.06.2020._V%C4%93r%C5%A1an%C4%81s-EST_liet%C4%81_2019-28-0103.pdf#search=

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājaslapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Ketija Strazda

Satversmes tiesas
Sabiedrisko attiecību un
protokola nodaļas vadītāja

Ketija.Strazda@satv.tiesa.gov.lv,

67830749, 26200580